

MINISTERUL CULTURII SI IDENTITATII NATIONALE

DIRECTIA PENTRU CULTURA A JUDETELUI BUZAU

B-dul N. Bălcescu nr. 48 Tel /Fax 0238/723.050

Web site: www.djcbuzau.ro

E-mail: djcbuzau@gmail.com

Nr.1836 /22.10.2019

INFORMARE

privind

Patrimoniul arheologic - valoare istorica, protejare si conservare

O parte importantă din activitatea Direcției Județene pentru Cultură Buzău o reprezintă gestionarea patrimoniului arheologic la nivelul județului Buzău.

În acest sens conform Ordonanței 43/2000 – privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, atribuțiile Direcției Județene pentru Cultură sunt:

- a) urmăresc respectarea autorizației de săpătură arheologică, a Regulamentului săpăturilor arheologice și a standardelor și procedurilor arheologice în unitatea administrativ-teritorială de competență;
- b) asigură supravegherea de specialitate a lucrărilor la care au fost consemnate descoperiri arheologice întâmplătoare, declanșând, după caz, procedurile de clasare prevăzute de lege;
- c) emit Certificatul de descărcare de sarcină arheologică, conform prevederilor legale;
- d) anunță poliția cu privire la fiecare descoperire întâmplătoare, așa cum este ea definită în Ordonanța 43/2000.

Conform Listei monumentelor istorice 2015, județul Buzău se înscrie la nivel național cu 494 de situri arheologice (așezări, necropole) și cu 549 de situri arheologice înscrise în Repertoriul Arheologic Național.

Unul dintre cele mai importante situri din județ este „Situl arheologic de la Pietroasele”:

Castrul roman din localitatea Pietroasele - se află la 25 de km de Buzău și este singurul castru roman găsit în această zonă. Pe lângă acest lucru, este, poate, cel mai important castru roman din țară, având în vedere că aici s-a descoperit Tezaurul de la Pietroasele. Pe lângă castru, situl arheologic adăpostește și o necropolă, terme și așezări civile.

De menționat, că în locul unde s-a descoperit « Cloșca cu Puii de aur » s-au început lucrările pentru proiectul „Pe urmele tezaurului „Cloșca cu puii de aur” din sat Pietroasa Mică, com. Pietroasele.

În siturile arheologice, specialiștii Muzeului Județean Buzău desfășoară anual cercetări arheologice sistematice unde se fac importante descoperiri arheologice.

În anul 2019 s-au făcut săpături în următoarele situri arheologice:

Situl arheologic Pietroasa Mică – punct “Gruul Dării”

Situl se prezintă sub forma unui promontoriu înconjurat din 3 părți de laturi abrupte. Spre nord și sud au fost amenajate 2 terase.

Săpăturile au început în anul 1973 și au fost cercetate 31 de secțiuni arheologice.

Strat arheologic, complexe și piese din epoca pietrei (eneolitic) s-au descoperit doar în jumătatea nordică a incintei fortificate în timp ce vestigiile ale culturii Monteoru s-au găsit în aproape toate zonele în care săpăturile arheologice au atins baza straturilor arheologice.

Pe promontoriul de la Gruul Dării a existat o așezare nefortificată, în sec. IV-III î. Hr. și în a doua jumătate a sec. II - începutul sec. I î.Hr. care în sec. I î.Hr. devine cetate cu ziduri din blocuri de calcar și emplecton. Cetatea este distrusă cel mai probabil în timpul lui Augustus, iar în sec. I d. Hr. dacii transformă acest loc în incintă sacră - un loc de cult cu depuneri votive, marea majoritate cu ringuri de piatră.

Situl arheologic de la Carlomanesti, comuna Vernești – punct Cetățuia.

Situl arheologic, se află la circa 13 km nord-vest de municipiul Buzău, în marginea satului Cârломănești, din comuna Vernești. Așezarea este plasată pe un platou, numit de localnici „Cetățuia”, de formă ovală, neregulată, separat la vest și la nord de terasa înaltă a râului Buzău, prin ravene naturale, iar spre est și sud prezintă pante abrupte, diferența de nivel fiind de aproximativ 25 m.

Acest platou, cu o suprafață de cca 7500 mp, a fost locuit intens, cu mici întreruperi, de-a lungul epocii bronzului, după care este părăsit o perioadă îndelungată, locuirea fiind reluată în epoca geto-dacă, respectiv către sfârșitul secolului II î. Hr.

În intervalul dintre cele două locuiri principale – aceea a culturii Monteoru și cea geto-dacică din sec. II-I î.Hr., pe platou se mai constată urmele firave ale unor locuiri hallstattiene, după cum o dovedesc câteva fragmente ceramice descoperite în cursul săpăturilor, precum și unele vestigii, legate de o locuire, de asemenea sporadică, a culturii getice timpurii, documentată prin câteva gropi, ce au livrat materiale destul de puține, dar tipice pentru sec. IV și în special III î.Hr.

Cercetările au debutat în anul 1967, au continuat între anii 1972-1981, fiind reluate în 2001. Din anul 2001 cercetările s-au desfășurat neîntrerupt până în 2014, fiind reluate în 2017.

Punctul Arman se află situat pe terasa din imediata vecinătate a Cetățuiei. Peste jumătate din această suprafață, care depășește 3 hectare, se întinde aria funerară, plasată spre NV. Primele cercetări au început în anul 2001, în urma unei semnalări și au continuat până în prezent. Până acum au fost descoperite 128 complexe funerare și o serie de complexe aparținând culturii Ipotești-Cândești și Latene.

Situl arheologic Cândești – Odoaba

Situl se află la cca 1 km NV de satul Cândești, pe dealurile împădurite fiind evidențiat în Repertoriul Arheologic National anul acesta.

În anul 2019 au fost descoperite de către un cetățean din Buzău, cu ajutorul detectorului de metale, două morminte de incinerare, rămase pe loc dar afectate parțial prin săpătură și un mic tezaur de argint format din 19 monede și 3 piese de podoabă (o brățară, o fibulă și un inel – ultimele două rupte cel mai probabil în momentul recoltării de către detectorist) care au fost predate Muzeului Județean Buzău de către Direcția Județeană pentru Cultura Buzău. Ulterior cele două morminte au fost cercetate de către un colectiv de arheologi din cadrul Muzeului Județean Buzău. În urma cercetării au fost descoperite în primul mormânt: o spadă în teacă, un vârf de suliță și un umbo de scut din fier iar în cel de al doilea mormânt: o spadă în teacă, un vârf de lance, un umbo de scut din fier și 3 piese de centură din bronz. Din ambele morminte au fost recoltate ținte și nituri de la scut precum și fragmente osoase arse de la defunct.

Situl arheologic Târcov – Piatra cu Lilieci

Situl se împarte în două unități distincte: un platou-acropolă, lung de 160 m și o succesiune de trei terase, dintre care cel puțin două sunt fortificate cu ziduri de piatră. Accesul de la cele trei terase la platoul-acropolă se făcea printr-o șa, îngustă de 2-3 m și lungă de aproximativ 100 m. Cercetările au fost reluate în 2007, până în prezent fiind cercetate peste 80 de complexe - resturi de construcții, gropi, vetre.

A fost finalizată cercetarea fortificației dintre terasele 1, 2 și 3, și a unui complex care probabil a reprezentat baza unui turn-locuință construit în întregime din lemn.

Au fost deschise 27 de secțiuni, dintre care cea mai mare este cu o lungime de 75 m, care unește toate cele 3 terase. Cetatea de la Târcov se datează în a sec. I d. Hr. și, probabil, și-a încetat existența în urma războaielor daco-romane de la începutul sec. II d. Hr.

Descoperirile făcute de-a lungul timpului în aceste situri sunt de o importanță deosebită din punct de vedere istoric datând din cele mai vechi timpuri, ele având un rol foarte important pentru definirea evoluției civilizației comunităților locale, de-a lungul timpului.

Misiunea sitului arheologic este de a duce la cunoașterea, înțelegerea și conservarea trecutului istoric de către generațiile viitoare, având și funcții simbolice, de fetiș al trecutului, mijloc de educare informal, acest lucru se realizează prin cercetare și conservare.

Patrimoniul arheologic nu are doar misiunea de a se face cunoscut și înțeles; el trebuie să ofere cadrul propice, scenariul care face posibil ca vizitatorii să se descopere pe ei, dar și pe celălalt (care poate proveni din altă cultura sau poate fi "înaintașul").

Astfel putem reliefa exemple remarcabile descoperite în ultima perioadă:

- -o spadă din bronz descoperită în com. Vernești,
- -un tezaur monetar -63 de monede romane descoperite în com. Pârscov,
- -în acest an un alt mic tezaur format din 19 monede romane tot în comuna Vernești și altele.

Aceste bunuri descoperite întâmplător intrând în patrimoniul național și județean fiind predate și gestionate de către Muzeul Județean Buzău.

Majoritatea descoperirilor au fost întâmplătoare făcute de către deținători autorizați de detectoare de metale în afara siturilor cunoscute și gestionate.

Datorită unor astfel de descoperiri s-a propus declanșarea procedurii de includere a perimetrului Cândesti –Odoaba, în Repertoriul Arheologic Național.

Direcția Județeană pentru Cultură Buzău a avut o colaborare foarte bună cu Inspectoratul Județean de Poliție Buzău – Serviciul de Investigații Criminale, având în vedere atât gestionarea siturilor arheologice, fiind făcute informări către deținătorii de detectoare de metale din județul Buzău cu privire la normele legale privind descoperirile întâmplătoare dar și săvârșirea de infracțiuni în zonele de protecție ale monumentelor istorice.

O delimitare clară a siturilor arheologice se face prin actualizarea Planului Urbanistic General care trebuie să fie însoțit de Studiu Istoric și Studiu arheologic, studii prin care sunt delimitate de către specialiști atestați Ministerul Culturii și Identității Naționale atât monumentele istorice, siturile arheologice dar și zonele lor de protecție.

Anul acesta Direcția Județeană pentru Cultură Buzău a eliberat un număr 4 Certificate de descărcare de Sarcină Arheologică în siturile din județul Buzău și 89 de avize favorabile pentru intervenții pe monumente și în zonele lor de protecție, existând o bună colaborare cu Comisia Zonală a Monumentelor Istorice nr. 10, unde din acest an Direcția Județeană pentru Cultură Buzău asigură secretariatul comisiei.

Cu stima,

Director executiv,
Constantin CĂȚOI